

نمونه سوالات فصل سوم هندسه دهم

چندضلعی ها و ویژگی هایی از آنها

۱- درستی یا نادرستی عبارات زیر را مشخص کنید:

- ۱) تعداد نقاطی که از n نقطه‌ی غیر واقع بر یک خط راست، می‌گذرد برابر است با $\frac{n(n-3)}{2}$.
- ۲) مستطیل، متوازی الاضلاعی است که حداقل یکی از زاویه‌های آن قائمه باشد.
- ۳) هر لوزی یک مربع است.
- ۴) تمام مربع‌ها، متوازی الاضلاع هستند.
- ۵) اگر در مثلث میانه وارد بر یک ضلع نصف آن ضلع باشد، آن مثلث قائم الزاویه است.

۲- گزینه درست را انتخاب کنید:

- ۱) تعداد قطرهای یک n ضلعی محدب از سه برابر تعداد اضلاع، پنج واحد بیشتر است. مقدار n کدامست؟
الف) ۸   ب) ۹   ج) ۱۰   د) ۱۱
- ۲) اگر در یک چندضلعی دو زاویه قائمه باشند، آن چندضلعی:
الف) مربع است   ب) مستطیل است   ج) الف و ب
د) به طورقطع مشخص نیست
- ۳) در یک چهارضلعی، اضلاع مقابله دو بدو موازیند، در این صورت آن چهارضلعی:
الف) متوازی الاضلاع است   ب) مربع است   ج) مستطیل است   د) لوزی است
- ۴) دو قطر یک چهارضلعی برابرند، در این صورت این چهارضلعی:
الف) متوازی الاضلاع است   ب) مستطیل است   ج) ذوزنقه متساوی الساقین است   د) نامشخص است
- ۵) در یک n ضلعی محدب، تعداد اضلاع و قرها روی هم ۶۶ است. از هر رده چند قطر می‌گذرد?
الف) ۸   ب) ۹   ج) ۱۰   د) ۱۱
- ۶) وسط‌های اضلاع یک چهارضلعی محدب را متولیا به هم وصل کرده ایم تا یک چهارضلعی جدیدی به دست آید. از تقاطع نیمسازهای داخلی این چهارضلعی جدید کدام شکل پدید می‌اید?
الف) مربع   ب) مستطیل   ج) متوازی الاضلاع   د) لوزی
- ۷) طول یک مستطیل دو برابر عرض آن است. نیمسازهای زوایای مستطیل را رسم می‌کیم، محیط مستطیل چند برابر محیط مربع ایجاد شده در درون آن است؟
الف) $\frac{4\sqrt{3}}{3}$ ب) $\frac{4\sqrt{2}}{3}$ ج) $\frac{2\sqrt{3}}{3}$ د) $\frac{3\sqrt{2}}{2}$

۳- جای خالی را با عبارات مناسب کامل کنید:

- ۱) تعداد قطرهای یک n ضلعی محدب برابر است با.....
- ۲) در هر مثلث قائم الزاویه، اندازه وتر برابر است با .....

- (۳) در هر لوزی، قطرها ..... یکدیگرند و روی ..... زاویه‌ها می‌باشند.
- (۴) در متوازی‌الاضلاع، قطرها ..... یکدیگرند و لزوماً با هم ..... نیستند.
- (۵) مربع، چهارضلعی است که هر چهار ضلع آن ..... و ..... یک زاویه قائم دارد.
- (۶) از تقاطع نیمساز‌های داخلی یک مستطیل، یک مربع بوجود می‌آید. اگر ابعاد مستطیل ۵ و ۱۰ باشد، محیط مربع حاصل برابر است با .....
- (۷) در مثلث قائم الزاویه، ضلع روبرو به زاویه 30° ..... وتر است و ضلع روبرو به زاویه 45° ..... وتر است. وتر است و ضلع روبرو به زاویه 60° ..... وتر است.

۴- اصطلاحات زیر را تعریف کنید:

- (۱) چندضلعی
- (۲) قطر چند ضلعی
- (۳) چندضلعی محدب
- (۴) ذوزنقه

۵- ثابت کنید اگر در یک چهارضلعی هردو زاویه مقابله هم اندازه باشند، آن چهارضلعی متوازی‌الاضلاع است.

۶- ثابت کنید در هر متوازی‌الاضلاع، دو زاویه مجاور، مکملند.

۷- ثابت کنید چهارضلعی که دو ضلع مقابله آن موازی و برابر باشند، متوازی‌الاضلاع است.

۸- ثابت کنید در هر مثلث قائم الزاویه، میانه وارد بر وتر نصف وتر است.

۹- ثابت کنید اگر در یک ذوزنقه، دو زاویه مجاور به یک قاعده برابر باشند، آن ذوزنقه متساوی الساقین است.

۱۰- ثابت کنید در هر لوزی، قطرها عمود منصف یکدیگرند و روی نیمساز زاویه‌ها می‌باشند.

۱۱- نشان دهید از تقاطع نیمساز‌های داخلی یک متوازی‌الاضلاع، یک مستطیل پدید می‌آید.

۱۲- نشان دهید از تقاطع نیمساز‌های داخلی یک مستطیل، یک مربع پدید می‌آید.

۱۳- نشان دهید اگر در مثلث قائم الزاویه ای یک زاویه 15° باشد، در این صورت ارتقای وارد بر وتر برابر است با ربع وتر.

۱۴- نشان دهید اگر از به هم وصل کردن متواالی اوساط یک چهارضلعی دلخواه، یک متوازی‌الاضلاع به دست می‌آید.

مساحت و کاربردهای آن

۱۵- درستی یا نادرستی عبارات زیر را مشخص کنید:

۱) اگر دو قطر یک ذوزنقه قائم الزاویه بر هم عمود باشند، ارتفاع واسطه‌ی هندسی بین دو قطعه است.

۲) اندازه دو ضلع قائمه از مثلث قائم الزاویه ای 8 و $2\sqrt{11}$ است. فاصله‌ی نقطه‌ی تلاقی میانه‌ها از وسط وتر این مثلث $\frac{1}{3}$ وتر است.

۱۶- گزینه درست را انتخاب کنید:

۱) در یک لوزی اندازه هر ضلع 10 و نسبت اندازه‌های دو قطر 3 به 4 است. مساحت لوزی کدام است؟

(الف) 96 (ب) 108 (ج) 24 (د) 48

۲) در یک کایت اندازه‌ی اضلاع 17 و 10 و قطر بزرگ 21 است. مساحت کایت کدام است؟

(الف) 154 (ب) 172 (ج) 168 (د) 196

۳) یک متوازی الاضلاع از یک مربع و دو مثلث قائم الزاویه مساوی هم تشکیل شده است. اگر مساحت یک مربع و یک مثلث قائم الزاویه 64 و 24 باشد، محیط متوازی الاضلاع کدام است؟

(الف) 32 (ب) 36 (ج) 48 (د) 54

۴) در مثلث قائم الزاویه ای نسبت دو قاعده $\frac{2}{3}$ است. اگر وسط قاعده‌ی کوچک را به وسط ساق قائم وصل کنیم، مساحت مثلث حاصل چند برابر مساحت ذوزنقه‌ی اصلی است؟

(الف) $\frac{1}{10}$ (ب) $\frac{1}{9}$ (ج) $\frac{1}{8}$ (د) $\frac{1}{6}$

۵) در یک ذوزنقه‌ی متساوی الساقین اندازه‌ی دو قاعده 5 و 9 و طول ساق 6 واحد است. مساحت این ذوزنقه کدام است؟

(الف) $14\sqrt{6}$ (ب) $21\sqrt{2}$ (ج) $21\sqrt{3}$ (د) $28\sqrt{2}$

۱۷- جای خالی را با عبارات مناسب کامل کنید:

۱) در هر چهار ضلعی که قطرها بر هم عمود باشند، مساحت برابر است با .....

۲) اگر وسط های اضلاع یک مثلث را به هم وصل کنیم، چهار مثلث ..... به دست می‌آید که دارای ..... برابر می‌باشند.

۳) سه میانه هر مثلث در نقطه‌ای درون مثلث .....، به طوری که فاصله‌ی این نقطه تا وسط هر ضلع برابر ..... اندازه میانه‌ی نظیر این ضلع است و فاصله‌اش از هر رأس ..... اندازه میانه‌ی نظیر این رأس است.

۴) در هر مثلث متساوی الساقین، مجموع فاصله‌های هر نقطه روی قاعده ..... برابر است با .....

۵) در هر مثلث متساوی الساقین، تفاضل قدر مطلق فاصله‌های هر نقطه روی امتداد قاعده از خط‌های شامل دو ساق برابر است با .....

۶) مجموع فواصل هر نقطه داخل مثلث متساوی الاضلاع از سه ضلع برابر است با .....

۷) یک میانه در هر مثلث، آن را به دو مثلث با ..... برابر تقسیم می‌کند.

۱۸- نشان دهید یک میانه در هر مثلث آن را به دو مثلث با مساحت‌های برابر تقسیم می‌کند.

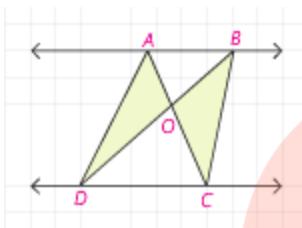
۱۹- نشان دهید اگر وسط های اضلاع یک مثلث را به هم وصل کنیم، چهار مثلث همنهشت به دست می‌آید که دارای مساحت‌های برابر می‌باشند.

۲۰- نشان دهید سه میانه هر مثلث در نقطه‌ای درون مثلث همسنند، به طوری که فاصله‌ی این نقطه تا وسط هر ضلع برابر $\frac{1}{3}$

اندازه میانه‌ی نظیر این ضلع است و فاصله‌اش از هر رأس $\frac{2}{3}$ اندازه میانه‌ی نظیر این رأس است.

۲۱- با رسم سه میانه مثلث، نشان دهید سه میانه مثلث آن را به شش مثلث هم مساحت تقسیم می کند.

۲۲- فرض کنیم دو خط AB و CD موازی باشند به طوریکه دو خط AC و BD در نقطه ای مانند O متقاطع باشند. نشان دهید مساحت های دو مثلث AOD و BOC برابرند.

۲۳- نشان دهید در هر مثلث متساوی الساقین، مجموع فاصله های هر نقطه روی قاعده از دو ساق برابر است با مقداری ثابت و این مقدار ثابت را بدست آورید.

۲۴-- نشان دهید در هر مثلث متساوی الساقین، تفاضل قدر مطلق فاصله های هر نقطه روی امتداد قاعده از خط های شامل دو ساق برابر است با ارتقای وارد بر ساق.

۲۵- نشان دهید مجموع فواصل هر نقطه داخل مثلث متساوی الاضلاع از سه ضلع برابر است با مقداری ثابت و این مقدار ثابت را بدست آورید.

۲۶- جدول زیر را کامل کنید.

فرزند	مشترک ایالات جهانی	مشترک ایالات جهانی	مشترک	لولی	صیغ	فرزند	فرزند	مشترک ایالات
مشترک	مشترک	مشترک	مشترک	مشترک	مشترک	مشترک	مشترک	مشترک
مشترک	مشترک	مشترک	مشترک	مشترک	مشترک	مشترک	مشترک	مشترک
مشترک	مشترک	مشترک	مشترک	مشترک	مشترک	مشترک	مشترک	مشترک
مشترک	مشترک	مشترک	مشترک	مشترک	مشترک	مشترک	مشترک	مشترک

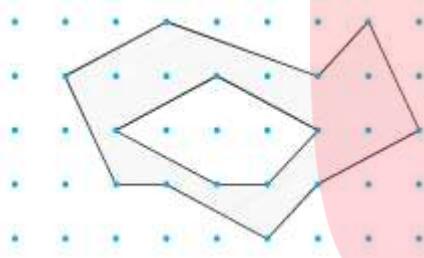
نقاط شبکه ای و مساحت

۲۷- چند ضلعی های A و B و C و D را در شکل زیر در نظر بگیرید. ابتدا به روش هندسی که از قبل می دانید مساحت آنها را محاسبه کنید؛ سپس با تعیین تعداد نقاط مرزی و درونی جدول زیر را تکمیل و فرمول پیک را در آنها تحقیق کنید.

چند ضلعی	A	B	C	D
تعداد نقاط مرزی b				
تعداد نقاط درونی a				
مساحت				

۲۸- با توجه به مساحت چندضلعی های شبکه ای، مساحت قسمت سایه زده را محاسبه کنید.

۲۹- در یک چند ضلعی شبکه ای، مجموع تعداد نقاط مرزی و نقاط درونی ۵ است. مساحت های ممکن برای این چند ضلعی را بدست آورید.

۳۰- بیشترین مساحت ممکن برای چهارضلعی های شبکه ای که حاصل ضرب تعداد نقاط درونی و نقاط مرزی آنها ۲۰ باشد، را بدست آورید.

ما درس

گروه آموزشی عصر

www.my-dars.ir